

Erre az időszakra esett, hogy az üstökös, elérve perihéliumát (2020. május 4.), a Naprendszer peremvidéke felé vette útját, azonban ez a Föld irányába esett, így fényessége látszólag nem csökkent rohamosan. A földközelségre 2020. május végén került sor. Ezt követően már az üstökös mind a Naptól, mind a Földtől távolodott, amiből az előbbi az aktivitásának csökkenését, és végeredményben a fényességének meredek zuhanását okozta. Az aktivitás csökkenése jól lemérhető azon, hogy az üstökös összfényessége meredekebben csökkent, mint a mag fényessége, vagyis kevesebb fényvisszaverő anyag került a környezetébe. Ezt támasztják alá a kómára adott méretbecslések is. A kóma átmérője a perihélium környéki időszakban 5–7 ívperc méretű volt (400–600 ezer km), míg a láthatóság végére újra 1 ívpercre (100 ezer km) csökkent.

Érdekes volt a csóva alakjának változását is nyomon követni. Kezdetben a csóva szinte teljesen egyenes volt, hossza december közepéig fokozatosan nőtt, 10 ívpercet elérve. Elképzelhető, hogy egy kisebb kitörés játszódott le valamikor 2019. december 18-a környékén, mert a mag fényessége közel 1 magnitúdóval kifényesedett. Ugyanekkor a kóma átmérője is nőtt kb. 0,5 ívpercet, míg a csóva hossza pár ívpercet. A kifényesedés majdnem egy hétig tartott, majd a fényesség visszaállt a kitörés előtti szintre, miközben a kóma átmérője is csökkent és a csóva is rövidebb lett. Újabb változás már csak a perihélium környékén történt. Az aktivitás intenzívebbé válásával mind a kóma, mind a csóva mérete növekedésnek indult. Sajnos a Nap–Föld–üstökös elhelyezkedése és mozgása miatt a csóvát teljes pompájában nem lehetett megfigyelni, elég lapos szögben láttunk rá. Cserébe a kóma és a csóva együttese látszólag egy tekeredő, csavarodó formát hozott létre, ami kinézetre leginkább egy hokiütőre emlékeztetett.

Az üstökös 2020. május 17-én, Kuli Zoltán felvételén. 200/1000-es Newton-távcső, Nikon D7200 fényképezőgép, 5x30 s expozíció, ISO 6400

Augusztus–szeptember hónapokban már csak 9 megfigyelés érkezett be, melyek az üstökös gyors elhalványodásáról adtak számot.

Összegezve az üstökös közel három évének láthatósága alatt összegyűjtött megfigyeléseket, azt mondhatjuk, hogy ez a kométa 2019/2020 fordulójának és 2020 tavaszának legtöbbet észlelt üstököse lehetett volna, ha a sors nem szán neki ilyen Hamupipóke szerepet. Akik viszont a már említett többi idei vándor mellett a C/2017 T2 (PANSTARRS)-t is nyomon követték, elmondhatják, hogy egy olyan üstökössel foglalkoztak, amely stabilan, meglepetések nélkül adta azt a látványt, ami egy üstököstől elvárható, mindezt úgy, hogy közben szép együttállásokat produkált különböző mélyég-objektumokkal.

Nagy Mélykúti Ákos

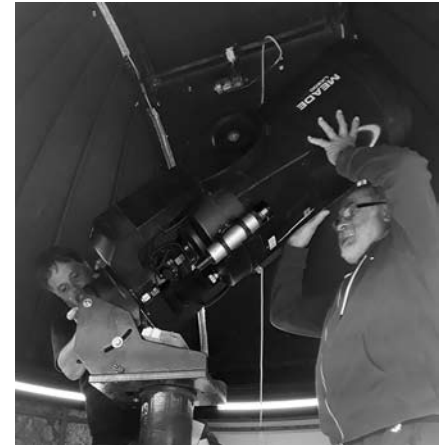
MCSE Csillagtanya

A Meteor korábbi számaiban és honlapunkon is tudósítottunk az MCSE új észlelőbázisáról, a lovasberényi szőlőhegyen található Csillagtanyáról. Az elmúlt bő egy évben nagyon sokan támogatták munkájukkal, adományaikkal a Csillagtanyát. A telken már meglévő épület belsejét a lehetőségekhez képest átalakítottuk, ezáltal alkalmassá vált kisebb észlelőcsoportok, észlelőakciók befogadására, akár a téli időszakban is. A tetőtérben 8–10 fő számára tudunk szállást biztosítani, a földszinten van a közösségi tér és a Polaris-könyvtár is itt kapott helyet (mintegy 700 kötet). A közösségi helyiségben akár előadások tartására is van lehetőség, ugyanitt lehet étkezni, főzési lehetőség is van.

Augusztus folyamán a földszinten egy kis adminisztrációs helyiséget alakítottunk ki a korábbi szerszámtárolóból.

Az épülő kupola tápellátását biztosító vezeték árka július közepén (Mizser Attila felvétele)

Szeptember 20-án került helyére a 35 cm-es Schmidt-Cassegrain-távcső. Balra Mártha Zoltán, jobbra Csukovics Tibor (Molnár Péter felvétele)

A két észlelőudvart kitisztítottuk, itt van lehetőség saját távcsövek felállítására, megfigyelések végzésére.

A legnagyobb feladat a 3 méteres kupola szállítása volt. Köszönettel tartozunk a Bégányi Specialtransport Kft.-nek, amely ingyenesen vállalta a Budapest–Lovasberény közötti szállítást! A szűk hegyi utak miatt a kupola helyszínre valóállítását helyi vállalkozók oldották meg (külön köszönet a lovasberényi polgárőrségnek!).

E sorok írásának idején is dolgozunk a kupola üzembe helyezésén (lambériázás, álpadló építése, elektromos munkák), emellett egy nagyobb szerszámoskamrát is szeretnénk megépíteni a tél beköszönte előtt. A Csillagtanyán mindenkor rengeteg a munka, és szerencsére sok amatőrtársunk is kivette a részét az ottani feladatokból (l. részletes beszámolókat honlapunkon, a www.mcse.hu-n). Köszönjük eddigi és ezután segítségüket, támogatóinknak pedig a felajánlásokat, adományokat!

Mizser Attila